

UPtime

E N T R Y # 9

Lindex virtualiserar **2**

Identitetshantering –
några råd på färden **4**

Arbetsförmedlingen
inför nytt IdM-verktyg **6**

Inserve blir
Sun Solution Center **8**

Lindex skapar nya möjligheter med virtualisering

- Ny lösning sparar tid och ger bättre prestanda

När CIO Magazine frågade sina läsare vad som var "värst med virtualisering" svarade 58% "tekniken" och resterande 42% "politiken". Som en relativt ny, tämligen komplex teknik uppfattas virtualisering fortfarande som en svår utmaning för många. Att få servermänniskorna att samarbeta med lagrings- och nätverkskollegorna är inte heller alltid så lätt.

Samma undersökning visar dock att hela 85% av de som tar steget och släpper greppet om de fysiska maskinerna är nöjda eller till och med mycket nöjda med den ROI de kunnat räkna hem. Särskilt på serversidan är virtualisering en bra affär, tycker CIO:erna.

Ett av de företag som har genomfört en lyckad övergång från en modulär lösning till en virtuell är Lindex. Uptime har träffat Jonas Björkman, IT-chef och drivande i det virtualiseringsprojekt där Lindex tillsammans med Inserve och Hitachi lyckats lösa såväl tekniska som mer "mjuka" aspekter av virtualisering.

På vilket sätt ser du att Lindex tänker annorlunda när det gäller IT och infrastruktur?

Kännetecknande för vår bransch är dels att den är transaktionsintensiv. Det ställer i sig stora krav på prestanda. Stora mängder data måste bearbetas, snabbt. Dels kräver modebranschen i sig flexibilitet och en dynamisk lösning. Här är det extra tydligt att information är en färskvara.

Med en virtuell lösning kan vi återanvända den befintliga storagekapacitet som redan finns. Samtidigt kan vi differentiera lagringen med en "findisk" där affärskritisk data lagras och en "fuldisk" där "lättare", mindre kritisk data kan lagras. Sammantaget ger det oss en framtidssäker lösning med goda möjligheter att expandera vid behov. Man kan säga att vi köpt oss en handlingsfrihet, både vad gäller prestanda och diskvolym.

På vilket sätt skulle du säga att Lindex IT-avdelning påverkats mest påtagligt utifrån det arbete som gjorts?

Klart är att det gett oss tidsbesparingar och en effektivare systemutvecklingsprocess. Som en gynnsam bieffekt kan vi på ett bättre sätt också kvalitetssäkra den kod som levereras till produktionen. Vi kan också möta de tuffa kraven från affärsverksamheten och erbjuda bättre prestanda, vilket i sig var en av drivkrafterna när vi inledde arbetet. Det finns viktiga arbetsmoment som går snabbare idag.

Det finns viktiga arbetsmoment som går snabbare idag.

Finns här någonting som varit en större teknisk nöt att knäcka än förväntat?

Projektet har inneburit ett omfattande proof of concept. Utmaningen att möta de tuffa prestandakraven tog längre tid än alla trott. Vi gick dock i mål. Mycket tack vare det engagemang och den expertkunskap som både Inserve och Hitachi tillfört projektet.

Inserve och Hitachi har genomgående visat en hög servicegrad och kompetensnivå. Vi uppskattar inte minst deras obyråkratiska arbetssätt och förmåga att hantera både tekniskt komplexa frågor och "snabba puckar".

För Lindex har den virtuella miljön inneburit en större initial investering som dock skall ställas mot att uppgraderingar på sikt blir billigare, energiförbrukningen lägre och att man överlag fått en mycket bra och stabil miljö. En positiv effekt är också att den flytt som under våren görs från Alingsås till Partille har underlättats tack vare den nya miljön.

PROGRAMVARA FRÅN HITACHI

Lindex lösning omfattar Hitachi Universal Volume Manager, en programvara som möjliggör hantering av externt kopplade disksystem till en TagmaStore NSC eller TagmaStore USP. De externt kopplade disksystemen kan användas för att skapa en gemensam virtualiserad storage pool som ligger till grund för förbättrad management, migrering och lifecycle management.

LOKAL REPLIKERING OCH KRAFTFULL PRESTANDA

Hitachis In-System Replication Suite består av två tidigare separerade programvaror, nämligen Hitachi ShadowImage och Hitachi Copy-on-Write.

Hitachi ShadowImage är en programvara för lokal replikering inom en Hitachi diskenhet eller inom en pool med virtualiserad extern storage. Med ShadowImage kan upp till drygt 16000 kopieringspar skapas per disksystem, för vilka det är möjligt att vardera ha upp till 9 kopior (i mainframe upp till 3 kopior). Paren kan sedan grupperas i konsistensgrupper som kan kopplas fria från originalvolymerna vid samma tidpunkt och användas för systembackup, som källa för tagning av backup till band, för applikationstester, eller för data mining utan att det påverkar applikationen som genererar data.

Hitachi Copy-On-Write Snapshot ger upp till 64 snapshots per LUN i USP och upp till 14 snapshots i AMS systemen. Med både ShadowImage och Copy-on-Write är det även möjligt att ta kopiorna till externt kopplade disksystem för att på så sätt få en lägre kostnad för klonerna eller för snapshotsen.

LINDEX VIRTUALISERING I KORTHET:

- I drift sedan hösten 2007
- Två befintliga EVA5000 återanvänds och ges ny funktionalitet
- All disk, 2 st NSC (Network Storage Controller) är virtualiserad
- Ett administrationsgränssnitt för hela lagringsmiljön
- Mycket stor flexibilitet och utbyggbarhet
- Hanterar framtida behov kring arkivering och backup till disk
- Ger både funktionalitet och prestanda
- Enkel och snabb hantering av ögonblicksbilder, kopior samt replikering via intern processorkraft

Med drygt 350 butiker i Sverige, Norge, Finland, Estland, Lettland, Litauen och Tjeckien är Lindex, som ägs av finska koncernen Stockman, idag en av norra Europas ledande modekedjor.

För de organisationer som i Sverige velat arbeta med identitetshantering, eller Identity Management om man så vill, har best practice i allmänhet fått hämtas från andra sidan Atlanten. Med det har också följt att de fallstudier som funnits tillhands byggt på helt andra förhållanden än de som i allmänhet gäller svenska företag och organisationer. På senare år har erfarenheterna dock fått en mer svensk prägel. Kunskap finns nu på nära håll.

Identitetshantering

- Nu behöver du inte längre vara pionjär

En av de som arbetat i det främre ledet när det gäller identitetshantering hos svenska företag är Inservices Mattias Odén. Även om Sverige fortfarande ligger efter USA och de större europeiska länderna har IdM enligt Mattias Odén fått en mer framskjuten position på agendan och avståndet är inte längre lika stort. Att svenska företag generellt legat efter har givetvis också sin förklaring i att vi har färre stora företag i Sverige.

BELÖNING VÄNTAR MEN VÄLJ RÄTT INFALLSVINKEL

”Frågan om identitetshantering aktualiseras ofta i samband med att företaget får anmärkningar vid revision. Kraven blir här allt tuffare och det är långt ifrån bara Sox som driver på utvecklingen. För de företag som tar

sig an frågan handlar det dock inte bara om att möta regler och lagkrav. Här finns flera andra incitament; effektivare hantering av licenser som ”skvalpar”, smidigare och billigare lösenordsadministration samt minskade kostnader för kontouppläggning. Det blir också enklare och säkrare att hantera medarbetare som börjar, slutar eller byter arbetsuppgifter.” Enligt Mattias Odén är det samtidigt viktigt att ta sig an identitetshandlingen som ett integrationsprojekt där gränsytona mellan olika applikationer måste utvecklas snarare än ett tekniskt konfigurationsprojekt. ”Det blir både dyrt och dåligt att köpa det här som en produktlösning, det är betydligt mer framkomligt att från början behandla IdM som ett utvecklingsprojekt men att starta med en effektiv verktygslåda.”

De flesta IdM-projekt involverar förutom IT-avdelningen också HR- och ekonomifunktionen. Är det sedan inte frågan om ett rent tekniskt "synkprojekt" är ledningens medverkan, i varje fall i de lite större projekten, central. En iakttagelse är också att äldre företag generellt sett har det något trassligare och en historik att hantera. Behoven ökar med detta.

NYA BETEENDEN

Förändringsarbete tar ofta emot och förknippas gärna med långbänk och komplexa besluts- och implementeringsprocesser. Mattias Odén menar att nya beteenden inte är en del av IdM:s projektplan men att de kan förväntas uppstå som ett resultat av införandet. I samband med att befintliga processer ofta kan "streamlinas" och rationaliseras påverkas det allmänna sättet att hantera behörigheter och identiteter. Hos ett större svenskt verkstadsföretag noterade man bl a en beteendeförändring efter införandet av "password management" som en del i arbetet med IdM.

"INGEN BRYR SIG OM DIG NÄR DU SLUTAR..."

Genom att samla identitetshanteringen från olika system på ett ställe väcks naturligtvis frågan om säkerhet. Blir organisationen inte väldigt sårbar om den som kommer åt informationen kommer åt allt? "Sant, till saken hör dock att det i väldigt många fall redan är så men att då även "fel" personer har tillgång till informationen."

Med IdM ökar alltså möjligheterna att arbeta säkert. Vinsten blir att det är betydligt enklare att kunna rensa kontinuerligt och få bort felaktiga användare. Idag har företagen ofta usel kontroll, inte minst när människor slutar men behåller möjligheten att komma åt information osv. En undersökning från IT-barometern visar att hälften av alla större företag inte har koll på om deras tidigare anställda ännu har tillgång till affärskritisk information via företagets interna nätverk.

Med en genomtänkt identitetshandling är det t ex möjligt att låta verksamhetsansvariga, inte nödvändigtvis IT-avdelningen, hantera användarkonton. På så vis kan man minska risken att personer som slutar fortsätter ha kvar aktiva konton. En avslutande iakttagelse från Mattias Odén är att det framöver sannolikt kommer att finnas större likheter sett till de lösningar som finns på marknaden.

Några råd från Mattias Odén för konsultkollegor som står inför ett IdM-projekt baserat på Suns Identity Manager:

1. PROJEKTETS UPPSTART

Som i alla mjukvaruprojekt gäller det att dela upp projektet i hanterliga faser. Varje fas bör kunna motivera sin egen existens i form av kundnytta. Detta krav är ännu större i ett IdM-projekt då IdM lätt kan växa till ett roll- och processprojekt, ett SSO projekt, ett säkerhetsprojekt osv. Oavsett om leverantör eller kund klarar att göra allt detta på en gång, är rådet att dela upp arbetet i delar som vardera inte bör ta mer än 6 månader att genomföra.

Ofta vet inte kunden precis vad de vill ha, de vill bli vägleda och uppleva att lösningen tas fram gemensamt. Utgå här från ett scenario beskrivet av kunden, utveckla en "dummy" i IdM och föreslå fördelar som ändringar i scenariot kan innebära. Först här får kunden en möjlighet att förstå vad IdM kan leverera. Det här är en iterativ process där du som

"Vinsten blir att det är betydligt enklare att kunna rensa kontinuerligt och få bort felaktiga användare."

utvecklare väver in allt mer fungerande kod i lösningen tills scenariot till slut är det rätta. När det sen skall implementeras på riktigt så finns bra specifikationer och en kodstomme att utgå ifrån. Tidsplaner och prissättning blir också korrekta.

2. VERKTYG OCH METODER

När det finns några "specar" att börja jobba efter så är det dags att IdM-utvecklarna kommer med i projektet. Då gäller det att snabbt få dem att jobba ihop på ett effektivt sätt.

Allt som görs i IdM kan sparas som textfiler, antingen det är kod eller konfigurations-ändringar i databasen. Dessa textfiler skall sparas i ett versionshanteringssystem som möjliggör att det går att spåra ändringar och jämföra med tidigare versioner. Jag har använt CVS för det arbetet då installationen är minimal och stödet i olika verktyg och IDE:er brukar vara fullgott. Det en utvecklare har gjort checkar han eller hon in i CVS:en, det som bara finns installerat i en utvecklingsmiljö räknas inte.

Detta synsätt krävs för att releasehanteringen skall fungera och för att veta vad som är gjort.

Genom att låta Apache Ant hantera releaseskapandet så får man en automatiserad process som kan upprepas allteftersom projektet framskrider. Det går tydligt att se om man kör Build 56 i produktionsmiljön, men Build 67 i Acceptansmiljön. I CVS:en kan man lätt ta fram koden som respektive Build-release är baserad på.

3. ETT ORD PÅ VÄGEN

Till sist, glöm som sagt flosklerna om att IdM-projekt är konfigurationsprojekt! Det är de inte. Du lurar bara dig själv och kunden genom att lägga fram det så. Snart nog sitter ni där och kodar workflows i XML.

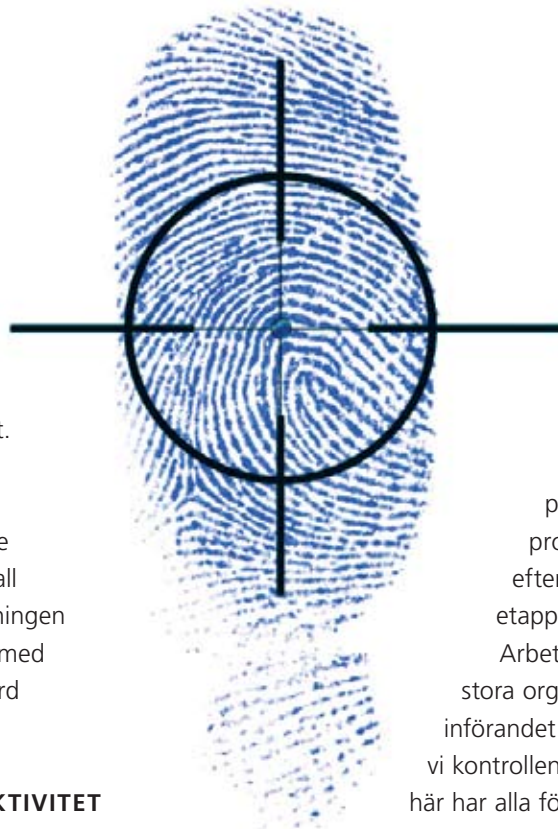
Så klarar Arbetsförmedlingen framtidens krav på identitetshantering

Ett vanligt scenario är att åtgärder för ökad säkerhet också gör arbetet krångligare. På Arbetsförmedlingen räknar man tvärtom med att införandet av ett nytt standardbaserat IdM-verktyg skall gå mot strömmen och istället erbjuda en säkrare miljö som gör arbetet enklare.

Med drygt 10 000 medarbetare fördelade över 68 arbetsmarknadsområden finns mycket att vinna på en automatiserad, säker identitetshantering. Tillsammans med Heimcore och Sun arbetar Inserve med de flesta funktionerna i arbetet med att ersätta Arbetsförmedlingens befintliga system med det mer standardbaserade Sun Identity Manager och inloggningsverktyget Pisa för access management. Fram till idag har Arbetsförmedlingens identitetshantering varit relativt manuell och t ex inneburit att flera instanser varit direkt inblandade även i rutinarbete som när en ny medarbetare skall tilldelas konton och rättigheter. Med den nya lösningen följer avsevärt förbättrade möjligheter att arbeta med en delegerad men automatiserad och centralt styrd behörighetsadministration.

KRAV PÅ BÅDE SÄKERHET OCH EFFEKTIVITET

”Det var ingen enskild händelse som initierade arbetet med en ny lösning. Även om vissa brister uppmärksammats, bl a när medarbetare börjat och slutat, har Arbetsförmedlingen snarare arbetat generellt med ett större fokus på säkerhets- och

behörighetsaspekter”, säger chefen för Arbetsförmedlingens IT-stab Håkan Persson.

I nuläget ligger fokus på att lansera den tekniska plattformen. Nästa steg blir att införa nya flöden och rutiner. I steg tre kommer arbetet inriktas på rollhanteringen.

”Även om det här i grunden är ett verksamhetsprojekt snarare än ett teknikprojekt har vi valt att börja med att lösa de tekniska aspekterna framför att fokusera på själva processerna. För den som skall ta sig an ett IdM-projekt handlar det delvis om att inte försöka gripa efter allt på en gång utan avgränsa arbetet i hanterbara etapper.

Arbetsförmedlingen är en stor organisation med den stora organisationens utmaningar. Genom att genomföra införandet av den nya identitetshanteringens stegvis behåller vi kontrollen och förutsättningarna att lyckas. Vi ser att det här har alla förutsättningar att bli bra och innebära stora vinster för Arbetsförmedlingen. Fullt genomförd uppskattar vi att den nya lösningen för identitetshantering besparar oss minst 5 000 arbetstimmar/år”, säger Håkan Persson.

STANDARDLÖSNING MED MÖJLIGHET ATT ANPASSA EFTER BEHOV

Sun Identity Manager har ett webbgränssnitt avsett för IdM-administratörer och ett i det närmaste tomt gränssnitt avsett för självbetjäning och kundanpassningar av olika slag. Den nya lösningen kommer göra så få ändringar som möjligt i administrationsgränssnittet jämfört med tidigare. Varje ansluten resurs skall ha ett eget fungerande formulär som sedan kan användas både för att visa och editera attribut. De funktioner i Identity Manager som används dagligen av Arbetsförmedlingens personal skall finnas tillgängliga i det s k usergränssnittet. Här skall formulären presenteras på svenska och vara så användarvänliga som möjligt.

Sami Mäkelä, CTO på Heimore som varit involverade i arkitekturen kring såväl IdM-projektet som det näraliggande access management-projektet Pisa säger så här om möjligheterna: "Själva grundidén med IdM-verktyget är att ha just ett verktyg för administrationen av behörighetsuppgifter. När slutanvändaren vill komma åt information reglerar Pisa behörigheten i "runtime" utifrån det informationsunderlag som Suns Identity Manager administrerar. Det skapar i sin tur en högre säkerhet genom att exempelvis användarkonton kan införas och avslutas med stor precision. Dessutom blir arbetet generellt sett effektivare då medarbetare kan komma igång snabbare och köerna hos helpdesken kan kortas ner.

Med en automatiserad central teknik men distribuerad användning ökar också möjligheterna att möta de utmaningar som inte minst den offentliga sektorn står inför. Här finns tydliga sparkrav men också en utveckling där en stor mängd personal kommer att sluta inom 10-15 år. Att då ha minskat andelen förhållandevis trist och rutinartat arbete kommer öka möjligheterna att attrahera nya unga medarbetare. Här finns en tydlig utveckling där effektivt IT-stöd kan möta framtida utmaningar."

Projektet med Arbetsförmedlingens nya IdM-lösning har liksom arbetet med Pisa till större delen varit konsultdrivet. "Det arbete som nu bedrivs kommer ha stor framtida påverkan på Arbetsförmedlingen och ge oss stora fördelar jämfört med tidigare. Det är också projekt där vi ställt stora krav på medverkande konsulter. Arbetet med Inserve och Heimore har i det avseendet fungerat väldigt bra och vi har ett mycket stort förtroende för deras kompetens inom dessa områden", säger Michael Christensson, administrativ projektledare på Arbetsförmedlingen.

"Fullt genomförd uppskattar vi att den nya lösningen för identitetshantering besparar oss minst 5000 arbetstimmar/år"

Inserve blir del i Suns globala kompetenssatsning

Som första Sunpartner i norra Europa blir Inserve nu "Authorized Sun Solution Center". Inserve blir del i ett nytt program där utvalda partners blir auktoriserade kompetenscentra med tillgång till Suns interna resurser och andra Sun Solution Centra. Vid dessa skall kunder och partners erbjudas hjälp av Suns arkitekter och produktspecialister, kunna testa mjukvara, verifiera lösningar och utöva benchmarking.

"Vi väljer medlemmarna till våra Sun Solution Centra med omsorg. Det här är en stor möjlighet för Inserve att få tillgång till alla tjänster våra centra kan tillhandahålla och därigenom erbjuda fler och större kunder end-

to-end-lösningar", säger Ralf Sauer, ansvarig för Sun Solution Centers i Europa.

Inservices VD Peter Gustafsson ser också möjligheterna. "Vi blir en del av en större community, vilket gör att vi kan bolla svårare frågeställningar med global expertis. På längre sikt innebär det också bättre möjligheter att rekrytera och behålla kompetens. Som aktiv del i det här kan vi ta ytterligare ansvar och tillhandahålla specialistkompetens för Suns nya lösningar, Identity Management, Oracle och SAP."

"Tidigare har kunder och partners ofta varit hänvisade till att besöka Suns verksamheter i Menlo Park eller Edinburgh. Nu visar Sun att man vill arbeta mer aktivt med sina partners och föra kunskapen närmare kunderna. För oss känns det här väldigt spännande och betydelsefullt", avslutar Peter Gustafsson.

Fördelen av hemmaplan

Det var ett tag sedan sist men nu kände vi att det var dags att sätta en Uptime i händerna på vår omgivning.

Inte bara för att tala om att det går bra för Inserve utan också för att dela med oss av nya erfarenheter, inte minst inom identitetshantering. Sedan Inserve för några år sedan inledde arbetet med Identity Management, IdM, har både vi och våra uppdragsgivare lärt oss en hel del. Visioner och kunskap känner naturligtvis inga gränser men frågan om Identity Management måste inte längre vara ett "äventyr" där förståelse och fallstudier inhämtas från andra sidan klotet. Kunskap som bygger på svenska förhållanden finns idag betydligt mer tillgänglig.

I det här numret av Uptime kan du bland annat läsa om hur Arbetsförmedlingen räknar med att göra arbetet både effektivare och säkrare genom införandet av Suns Identity Manager.

Att Inserve som första partner i norra Europa blir ett "Sun Solution Center" känns också väldigt spännande. Vi blir en aktiv del i ett internationellt nätverk av Sun Partners som gör att den samlade kompetens och resurser som idag finns kommer inom nära räckhåll också för svenska företag.

Så, vi fortsätter vår resa där både global och lokal kunskap tar plats. Om du vill vara med på den färden får du gärna kontakta mig eller någon av mina kollegor!

Peter Gustafsson, VD Inserve

Tel 0709-81 48 81

Uptime ges ut av Inserve Technology AB. Projektledning: Jonas Paulsrud. Grafisk form: Staffan af Ekenstam. Text: Jonas Paulsrud. Originalproduktion: Spinit.

Tryck: Prinno Vårgårda. Fler exemplar eller kompletterande information kan rekvireras från Inserve på telefon 031-86 87 88, e-post info@inserve.se.

Besök Inserve på www.inserve.se. Citera oss gärna men ange källan. Foto: Arbetsförmedlingen, Lindex, Pix Gallery, Johnér, Istockphoto, Sun Microsystems.

